

Imperiál alagi lovása: Gelics Mihály

Imperiál 1960. február 14-én született, a kispéri ménésben. Apja, Imi kiváló magyar versenyló volt, így az újszülöttől is sokat vártak a zöld gyepen. És *Imperiál* eleget tett az elvárásoknak: a legendás alagi tréner, Aperiaiov Zakariás keze alatt a 20. század egyik, ha nem a legjobb magyar versenylovává vált. Persze, kellett a kiváló ló és a még kiválóbb tréner, de nem feledkezhetünk meg a zsokékról sem, akik a versenyeken győzelemre vitték e csodás lovat.

Nemo kapitány nyergében (1969)

AHOGYAN A KORABELI SAJTÓ CIKKEZETT RÓLA: *Imperiált* belföldön Németh (Ferenc), külföldön Gelics (Mihály) lovagolta, mert utóbbi megbízhatóbbnak számított a szocialista állam vezetőinek szemében – ugyanis párttag volt. Nem meggyőződésből, hanem azért, mert így külföldön is engedték lovagolni.

Gelics Mihály 1926-ban született, a mai Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyei Máriapócon. Édesapja ménkezőként szolgált, a gyermek Miskának kisiskolás korától kezdve segítenie kellett neki. Vékony, apró fiúcska volt, de biztos kézzel irányította már akkor a legnagyobb mént is a birtokon. Ezt látta meg az alagi Maracsó Lajos, aki – Mravik Pál egykori abrakmestere lévén – jó szemmel bírt a zsokékat illetően. Kislétán járt, és a hatalmas ló hátán ülő kicsiny gyermeket azonnal Nardai Antalhoz küldte Alagra. Itt jó helyre került, mert nemcsak értette, szerette is a lovakat. Azt beszélték róla, hogy egyszer, a téli idényben a kis Pócsi, mert ez lett a beceneve Gelicsnek, látta, ahogy egy hároméves csikó olyan szép ívben dobta le lovasát, hogy az nagyot nyekkent. Ekkor odaállt Nardai elé, és azt mondta: „*Tessék már en-*

gem feltenni erre a lovacskára!” A tréner, aggodalommal a hangjában válaszolt a gyereknek: „*Ledob téged úgy, hogy meg sem találunk a hóban.*” A fiú kihúzta magát, és csak annyit mondott: „*Akkéne' még csak!*” Felült a lóra és egyszer sem esett le róla.

Első versenyét tizennégy évesen, 1940 szeptemberében futotta *Hárfa* nyergében, akivel egy évvel később már nyert is. A háború végén el kellett hagynia a szeretett települést, de 1947-ben visszatért, és folytatta a munkát. 1948-ban a Balogh istálló számára lovagolt, a Nyugatra távozott Teltschik Henrik zsoké helyét vette át. A korabeli sajtó már ekkor nagy eredményeket várt tőle: „*Ez a derék fiú a jövő komoly ígérete és a feltétlen megbízhatóság ajánlólevele kíséri új állomás helyére.*” 1951-ben Szabó Lajos, később Aperiaiov Zakariás idomárokhoz került. Egészen 1970-ig indult a 156 cm magas, 48-53 kg versenysúlyú Gelics zsokéként nagy versenyeken, és nem akármilyen eredményeket ért el. Mesterei, pályatársai szerény és kötelességtudó embernek ismerték, aki nem vetette meg a kemény munkát és egyszerűen imádták a lovakat. A honi gyepen is nyeregbe ült egyszer-egyszer,

Imperiál nyergében (1965)

Gelics az Osztrák Derby tiszteletdíjával (1966)

de ő európai zsoké volt, aki a kontinens szinte minden jelentős pályáján megfordult. 1963-ban még az Amerikai Egyesült Államokban is lovagolt, a maryland-i Laurel Raceway-n.

1963-ban *Imperiállal*, 1966-ban *Nem igazgal*, 1967-ben *Nemo kapitányt* lovagolva, majd 1968-ban *Seebirkkel* nyert Osztrák Derby-t. 1964-ben *Imperiállal* Hamburgban győzedelmeskedett, két évvel később *Nem igaz* nyergében Bajor Tenyészversenyt (*Bayerisches Zuchtrennen*) nyert (Nagy Dallmayr-díj).

Amikor kiöregedett a zsoké létből, trénerként dolgozott tovább. Olyan nagyon értett a lovakhoz, hogy hamarosan e minőségében is szép sikereket ért el. *Mikrofilm* nevű lova Millennium-díjat, Magyar Kancadíjat és Szabadságdíjat nyert, *Palimadár* Kincsem-díjat és a Ménesek Nagydíját, *Icece* pedig Köztársasági díjat. Csodás pályájának 1977-ben bekövetkezett halála vetett véget, Gelics Mihály 51 éves volt.

DR. KERESKES DÓRA
GYŰJTEMÉNYVEZETŐ
RÉVÉSZ ISTVÁN
HELYTÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNY